

Vse manj „pravih“ kmetov

Za tokratni razgovor smo se odpravili v vas Zlebe nad Medvodami. V vasi prevladujejo kmetije, toda »pravih« kmetov je vse manj, delno zaradi slabše rodovitne zemlje, delno zaradi odločitve mladih, da se zaposlijo v industrijskih Medvodah. 80 hiš v vasi je razmetanih na 350 hektarih hribovitega terena. Izmed 9 kmetov v vasi, ki še vztrajajo na zemlji, je tudi 55-letni MIHA ERJAVEC, katerega smo zmotili pri krmiljenju živine in ga poprosili za pogovor.

»Na kmetiji v Zlebeh šteje 50 sem gospodar že od leta 1937. Leta 1950 sem se poročil z ženo Francko, katero sem pripeljal z bližnje Katarine, pa sva čez štiri leta dobila sina Ivana. Z nami živi tudi brat Toni, ki pa le delno pomaga na kmetiji. Imam sedem hektarov obdelovalne zemlje, toda orne je le še nekaj manj kot dva hektarja, ostalo pa so pašniki, ki so vse bolj poraščeni z grmovjem, saj so na strmi legi, na plitvi zemlji, pod katero je dolomit pesek in tudi gnojenje ne pomaga. Imam tudi 12 hektarov gozda«, se nam je predstavil prijazen sogovornik.

V hlevu ima par konj, 12 glav goveje živine in 4 prašiče, od kultur pa goji pšenico, krompir in koruzo. Od kmetijske mehanizacije ima dve kosilnici, sicer pa mu zaradi neravnega terena skoraj ne pride v poštev. Tretjino dohodkov jim daje gozd, tretjino živina, tretjino pa krompir. Hrano v glavnem pridelajo doma, tudi kruh pečejo doma iz doma pridelane pšenice. Mleka ne prodajajo, ker ni organiziranega odkupa. Živijo v 90 let stari hiši, katero so preuredili v prijeten dom, imajo pralni stroj, televizor, hladilno shrinjko, sin Ivan pa je zaposlen v medvoški Sori.

»Ja, kar lepo živimo. Nič nam ne manjka. Le trgovina je zelo oddaljena (v Preski). Toda, strava se z ženo in lahko rečem, da je naša kmetija obsojena na propad. Imava zgarane roke, pa tudi volje zmanjkuje. Kljub temu bomo drugo leto obnovili hlev ter verjetno kupili traktor.

Vseskozi sem kooperant kmetijske zadruga Medvode, čeprav šele v zadnjem času pravzaprav vemo zanjo, saj so prej več pomagali kmetom v dolini. Z davki nimamo posebnih težav, na srečo smo zdravi, sem zdravstveno zavarovan kot kmet-kooperant, za kar plačujeva z ženo 950 dinarjev prispevka kvartalno. Imam nekaj let službe, preostanek let sem dokupil (za pet starih milijonov), tako da bom po novem letu upravičen do pokojnine.«

Naš sogovornik se je v narodnoosvobodilno vojno vključil po požigu Rašice, ko se

Miha Erjavec — da bi bilo življenje prihodnje leto vsaj tako lepo kot je bilo letos!

je priključil vrsti partizanov. Bil je vodja trojke, v marcu leta 1942 je v hiši že imel prvega ranjenca. Deloval je po raznih krajih Primorske, 29. decembra 1944 pa se je vrnil domov, vendar je bil istega dne izdan in ujet. Sledili so najtežji dnevi življenja v taboriščih Goričane, Sentvid in Begunje ter nazadnje Mauthausen, kjer je zdržal cele tri mesece. Povsem izčrpan se je vrnil domov, kjer je takoj prevzel mesto predsednika narodnoosvobodilnega odbora na Seničici ter bil nato celih 18 let odbornik občine Medvode. Je dobitnik srebrnega priznanja OF, medalje za hrabrost, reda dela ter ordena zasluge za narod III. stopnje.

»V zadnjem času ne delam več toliko, saj me sestanki utrujajo, pa tudi celo uro vožnje s kolesom imam do Medvod. Čeprav sem delegat krajevne skupnosti Medvode v splošni delegaciji občinske skupščine, sem se udeležil le ene seje. Prenaporno je to zame, predvsem pa neživljenjsko, saj so bili samo »mestni« problemi na dnevnem redu, gradiva pa kar precej zajeten sveženj za vsako sejo.«

REGULACIJA PREŠNICE

Potok Prešnica in Vašanski potok ob nalivih močno narasteta ter delata obilo preglavic okoliškim prebivalcem. Ker je tudi nova stanovanjska soseska MeS 7 na tem območju, je regulacija vse bolj nujna. Od regulacije si obetajo korist tudi v tovarni Color, saj jim bo odpadlo čiščenje Vašanskega potoka, zagotovili pa si bodo vodo za gasilske potrebe.

Po načrtih naj bi strugo Prešnice preusmerili in speljali mimo gasilskega doma in Tekstilne tovarne, s priključkom Vašanskega potoka, v reko Soro. Dela bodo veljala 9 milijonov dinarjev, od česar bosta po 2,5 milijona prispevali Vodna skupnost Ljubljana-Sava in medvoške delovne organizacije, 4 milijone pa Podjetje za urejanje komunalnih zemljišč občine Ljubljana-Šiška.

F. R.

POTRDILA

Po določbah novega republiškega zakona o varnosti prometa morajo vozniki traktorjev opraviti preizkus znanja, zato so v kmetijski zadrugi Medvode v sodelovanju s kmetijsko tehnično komisijo pri mestni zvezi organizacij za tehnično kulturo pripravili dva tečaja. V Medvodah in v Vodcah je 122 kandidatov pridobilo teoretično in praktično znanje, 86 med njimi pa tudi ustrezno potrdilo.

F. R.

Vas Zlebe se širi predvsem na račun vikendov, kar 50 jih je zrastle v zadnjih letih. Za kmečki turizem ni pogojev, ker so preblizu naseljem v dolini, tako da so med obiskovalci predvsem nedeljski izletniki. V kraju je dovolj miru, občani pa vse bolj razmišljajo o asfaltiranju več deset kilometrov vaških poti. Naš sogovornik je priljubljen med vaščani, saj ga poznajo kot razgledanega človeka, ki rad pomaga z nasveti.

»Veste, lepo je delati z ljudmi na obojestransko pošteni osnovi. To je hvaležno delo. Veliko berem, rad bi tudi šel v gledališče, toda ne morem od hiše, saj ne morem pustiti živine lačne v hlevu. Tako tudi na dopust ne morem. Zelo me moti, da si nekateri vikendaši z visoko ograjo zapirajo dostope do vikendov, moti me, da je družbenopolitično življenje v kraju kar zamrlo. Želim si več solidarnosti, človečnosti med ljudmi, da bi bilo življenje v letu 1977 vsaj tako lepo kot je bilo letos.«

S to željo smo se tudi mi poslovlili od našega sogovornika!

Tekst in foto: F. Rozman

PREGLED

Po določbah novega republiškega zakona o varnosti cestnega prometa morajo biti kmetijski traktorji do konca leta registrirani. Na področju kmetijske zadruga Medvode je tehnična ekipa Viatorja že opravila v Vodcah in Medvodah tehnični pregled 220 kmetijskih traktorjev. Preostali lastniki kmetijskih traktorjev imajo možnost opraviti tehnični pregled v tehnični bazi podjetja Viator.

F. R.

SOBA ZA SESTANKE

V najsevernejši vasi naše občine, v Mošah, ki spada v krajevno skupnost Smednik, imajo kup težav. Največja je ta, da nimajo ustreznega prostora, kjer bi se sestajali. Sestanki družbenopolitičnih organizacij so v zasebnih hišah in je zato razumljivo, da je delo aktivistov zelo oteženo. Upajmo, da temu ne bo dolgo več tako, saj so dali člani domačega turističnega društva pobudo za ureditev sobe za sestanke, ki bo po vsej verjetnosti v prizidku zgradbe strojne zadruga.

F. R.